

Mas Sant Andreu

Fonollosa

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Fals. Mas Sant Andreu s/n (08259 Fonollosa)
Emplaçament Des de la BV3008, al km 8, abans d'arribar al molí de Boixeda, prendre el camí que surt cap al mas

Coordenades:

Latitud: 41.78569
Longitud: 1.70942
UTM Est (X): 392758
UTM Nord (Y): 4626787

Classificació

Número de fitxa 08084-23
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 007A00055

Fitxes associades:

[Sant Andreu de Comallonga](#)

[Hemidòlmen de Sant Andreu](#)

Autoria de la fitxa Raquel Valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa: dl., 30/05/2005 - 02:00

Descripció

Edifici de planta rectangular cobert a dues aigües amb el carener perpendicular a la façana. Compta amb planta baixa, primer pis i golfes, i s'ha aixecat amb mur de mamposteria irregular, però amb els carreus bastant ben ordenats. LA façana principal s'orienta a migdia, obrint-se amb un portal format per una llinda monolítica de pedra, que du grabada la data de 1845, i que sembla sobreposar-se a un portal més antic format per petites dovelles. Aquesta façana no sembla ser la façana original de la casa, sinó que sembla ser producte d'una ampliació de la casa duta a terme a mitjans del segle XIX, i que suposà una ampliació de la casa en direcció a migdia. Al primer pis de la façana principal destaca l'existència de tres balcons també oberts en una fase posterior, semblant el del mig, ubicat sobre la porta principal, estar obert a l'espai d'una antiga eixida, de la qual s'aprecien encara les restes de l'arc rebaixat. Al pis de les golfes, ara convertit en segon pis, s'obre una obertura formada per un arc rebaixat, pertanyent a una antiga eixida i ara convertida en finestral, i dos petits finestrans. Malgrat tot, l'orientació de la casa fou segurament canviada durant les reformes del segle XIX, convertint en façana habitual d'accés la de llevant. A la planta baixa s'obren dues portes allindades, una que dóna accés al primer pis, on residien el propietaris, i una altra que dóna accés al segon pis on residien els masovers. Es tracta de dues portes allindades, una de les quals du la data de 1800. Segurament en aquest moment es procedí a una reforma important de la casa, agrandint-la i afegint un tram a migdia, que es pot apreciar en aquest tram de façana, ja que el mur fa una lleugera curva i compta amb una terrassa adossada que colapsa tot aquest nou tram de façana de llevant. A la façana de ponent destaca l'existència de tres finestres a l'alçada del primer pis. A l'interior de la casa destaca l'existència d'un menjador de grans proporcions al primer pis, amb portes d'accés a les habitacions, una de les quals du la data de 1768. Exteriorment les fotografies antigues permeten apreciar que la casa es trobava enguixada. El guix va ser extret entre els anys 1986 i 1993, deixant la pedra vista.

Observacions:

Al S-E de la casa s'ubica la capella de Sant Andreu de Comallonga, propietat de la casa.(fitxa nº5)

Història

Possiblement l'existència del mas Sant Andreu estigui lligada a la presència de la propera capella de Sant Andreu de Comallonga. Aquesta capella es troba documentada des del segle XIII com a capella rural depenent de Sant Mateu. Documentalment el mas apareix ja citat al segle XVI, malgrat que els seus orígens es podrien remuntar també als segles XII-XIII. Arquitectònicament es tracta d'un edifici que possiblement s'aixequi sobre les restes de l'anterior, ja que per l'estil del seu aparell sembla haver estat aixecat vora el segle XVII. Segurament als seus orígens fou de dimensions més reduïdes, sent la part original els trams del mur N. Amb tota probabilitat a finals del segle XVIII i principis del XIX fou ampliat, afegint un tram en direcció a migdia i substituïnt l'antiga façana de migdia per l'actual. Els testimonis d'aquesta ampliació es detecten a l'actual mur de llevant, que resulta curvat. D'aquest període seria també l'ampliació de la capella. Segons informació oral procedent dels actuals propietaris, el mas era anomenat també Sant Andreu de Comallonga, sent Comallonga, una casa de Sant Mateu de Bages. Aquesta adopció del topònim podria significar una relació antiga entre els propietaris. Malgrat tot, des del segle XIX en que ho adquiriren els actuals propietaris anomenats Fontanet, el mas és diu simplement Sant Andreu.

Bibliografia

AA.DD. (2004-2005). Falchs. nº 1 a 12 . Grup de divulgació de la història de Fals. Associació Cultural i Recreativa de Fals.

